

နိုင်ငံတကာနှင့် သဟဇာတဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေးသွင်းကုန်/ပို့ကုန်စနစ် ပီပြင်လာပို့လိုအပ်နေပြီ

ဒေါက်တာသိမ်းဌေး

မြန်မာနိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအကြား၌ စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံပြီး အခြားကဏ္ဍများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ရည်မှန်းချက်တစ်ရပ် ချမှတ်လျက် ဆောင်ရွက်နေသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ ရှေးခေတ် အဆက်ဆက်မှသည် ယခုထိတိုင် စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်မှုအပေါ် အခြေတည်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကပင် ဆက်လက်နေရာယူနေရဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု (GDP) တွင်လည်း စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှုသည် ၂၀ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း နေရာယူထားသည်ကို တွေ့ရပြီး တန်ဖိုးအနေဖြင့် ကျပ်ဘီလီယံ (၁၁၅၇၇. ၄၁၃)ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မြေယာအသုံးချမှုတွင်လည်း စုစုပေါင်း မြေယာအသုံးချမှု၏ ၁၇ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းကို အသားတင်စိုက်ခရိယာအဖြစ် တွေ့ရှိရပြီး ဧရိယာအနေဖြင့် ဟက်တာ ပေါင်း ၁၂ သန်းခန့်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်သော သီးနှံများအနေဖြင့်လည်း အမယ်စုံလှပေသည်။ နံ့စားသီးနှံ (စပါး၊ ဂျုံ၊ ပြောင်း၊ ပဲမျိုးစုံ (မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ပဲပုတ်၊ စွန်တာနီ/ပြာ၊ ကုလားပဲ၊ ပဲစင်းငုံ)၊ ဆီထွက်သီးနှံ (နှမ်း၊ မြေပဲ၊ နေကြာ)၊ စက်မှုကုန်ကြမ်း သီးနှံ (ကြံ၊ ဝါ၊ ရာဘာ၊ ဆီအုန်း၊ ကော်ဖီ)၊ မီးဖိုချောင်သီးနှံ (ကြက်သွန်နီ/ဖြူ၊ အာလူး)တို့ကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး ပြည်ပပို့ကုန်အဖြစ် ဆန်၊ ပဲမျိုးစုံ၊ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ ရာဘာ တို့ကို အဓိကပို့ကုန်အဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်လျက် ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်ကြီး ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် စီးပွားရေးဦးတည်ချက်များတွင် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်မြှင့်တင်မှု လာစေရန်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏ အဓိကသော့ချက် ခြောက်ချက်ပါ အချက်တစ်ချက်ဖြစ်သည့် “စီးပွားရေး တွက်ခြေကိုက်မှုရှိပြီး ခိုင်မာသောဈေးကွက်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး”ကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စတင်စိုက်ပျိုးသည်မှ နောက်ဆုံးစားသုံးသူ လယ်ဝယ်ရောက်ရှိသည်အထိ တိကျမှန်ကန်သော လုပ်ငန်း စဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ အထောက်အထား မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ထားရှိရေး စသည်တို့သည် ဝန်ကြီးဌာန၏ ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အဓိကကျသော လုပ်ငန်းရပ်များ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပို့ကုန်/သွင်းကုန်ကဏ္ဍသည်လည်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာ နေပြီဖြစ်ရာ အခြားနိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်မှုနယ်ပယ်၌ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ထဲထဲဝင်ဝင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေရပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေသည် တစ်နေ့တခြား တိုးလာနေသည်နှင့်အမျှ ကမ္ဘာတဝန်း၌လည်း စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များအပေါ် မှီခိုအားထားမှုသည် ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုအဖွဲ့အစည်း (WTO)အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ WTO က ချမှတ်ထားသည့် အစား အစာနှင့် အပင်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများကို တိတိကျကျ သေသေ ချာချာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာနိုင်ရန် မှာလည်း WTO-SPS မှ သတ်မှတ်ထားသည့် လူ၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အပင်တို့၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတို့၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ရန်လည်း လိုအပ်ပါ သည်။ ဖော်ပြပါအချက်အလက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာတို့၏ ကုန်သွယ်ရေးကဏ္ဍ၌ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များအား ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား ခြင်း၏ အရေးပါလာမှုကို မီးမောင်းထိုးပြလျက်ရှိပေသည်။

လက်ရှိကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ရှိပြီးဖြစ်သော တည်ဆဲဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများအပြင် ပြင်ဆင်ရန်နှင့် အသစ်ပြဌာန်းရန် လိုအပ်မည့် ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုလည်း ပြုပြင်ပြောင်းဆင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေများဖြစ်သည့် မြေဩဇာဥပဒေ၊ ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေ၊ မျိုးစေ့ဥပဒေ၊ အပင်ပိုးမွှားရောဂါ ပြန့်ပွားမှုထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေများကို လက်ရှိ ခေတ်ကာလလိုအပ်ချက်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ် အောင် ပြင်ဆင်ပြုစုရေးဆွဲပြဌာန်းလျက်ရှိပေရာ နိုင်ငံတကာ စံနှုန်းများနှင့် အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

ဤဥပဒေများသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုတည်း၌သာ ပြဌာန်းခြင်းမဟုတ်ပါဘဲ နိုင်ငံတကာတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော၊ ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်သော ဥပဒေသ များပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤဥပဒေများသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အခြားနိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်များတို့၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ ကုန်သွယ်ရေး၌ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ချောချောမွေ့မွေ့ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ရေးကို လွန်စွာ အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းမှ စိုက်ပျိုးသူတောင်သူများ ၏ စိုက်ပျိုးကုန်ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို များစွာအထောက်အကူဖြစ်စေ ပြီး အကျိုးပြုစေသည့်ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဖော်ပြပါ စိုက်ပျိုးရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေများအနက် ရွေးထုတ်လျက် အထူးတင်ပြလိုသော ဥပဒေမှာ (Plant Pest Quarantine Law) ခေါ် အပင်ပိုးမွှားရောဂါ ပြန့်ပွားမှုထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေပင် ဖြစ်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤဥပဒေအရ ကာကွယ်ဆောင်ရွက်ရသော အကြောင်းရင်းများမှာ ကျယ်ပြန့်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကြီးတစ်ခုလုံးကို ဆိုးမွေ့ ကောင်းမွေ့ ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးယခင်က ခိုင်မာသော သီးနှံပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာ ဥပဒေမရှိခဲ့သည့်အလျောက် အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများကို နိုင်ငံ၏ လိုအပ်ချက်အရ တင်သွင်းခဲ့ရာတွင် ရရှိခဲ့သော ဆိုးမွေ့များကို အနည်း ငယ်ဖော်ပြလိုပါသည်-

- ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက မြန်မာနိုင်ငံ သကြားစက်များအတွက် ကုန်ကြမ်းရရှိရန် ကြံမျိုးများ တင်သွင်းရာမှ ကြံအူနီရောဂါ ပျံ့နှံ့ ကျရောက်ခဲ့ပြီး ကြံအထွက်ကို ၃၀-၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကျဆင်းစေခဲ့ ကာ သကြားအထွက်ကို ထိခိုက်ခဲ့ခြင်း၊

လက်ရှိကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ရှိပြီးဖြစ်သော တည်ဆဲဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအပြင် ပြင်ဆင်ရန်နှင့် အသစ်ပြဌာန်းရန် လိုအပ်မည့် ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုလည်း ပြုစုပြဌာန်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေများဖြစ်သည့် မြေဩဇာ ဥပဒေ၊ ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေ၊ မျိုးစေ့ဥပဒေ၊ အပင် ပိုးမွှားရောဂါ ပြန့်ပွားမှုထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေများကို လက်ရှိ ခေတ်ကာလလိုအပ်ချက်နှင့် လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ပြုစုရေးဆွဲပြဌာန်းလျက် ရှိပေရာ နိုင်ငံတကာ စံနှုန်းများနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

- ၁၉၆၇ ခုနှစ်ဝန်းကျင်၌ ပါကစ္စတန်မှ မက်ဆီပက် ဂျုံမျိုးစေ့တင်သွင်း ရာမှ မြန်မာနိုင်ငံ၌ မရှိခဲ့ဘူးသည့် မက်ဆီပက်ပေါင်းမျိုးများကြောင့် ဂျုံအထွက်ကို ၁၀-၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ထိခိုက်ခဲ့ခြင်း၊
- ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မတိုင်မီ မြေပဲမျိုးစေ့များ တင်သွင်းရာမှ မြန်မာနိုင်ငံ တွင် မရှိသေးသော မြေပဲသံချေး (Red Rust) ရောဂါ ပျံ့နှံ့ကူးစက်ပြီး မြေပဲအထွက် ၅၀-၇၀ ရာခိုင်နှုန်း ထိခိုက်ခဲ့ခြင်း၊
- ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက မြန်မာနိုင်ငံသို့ တင်သွင်းခဲ့သော စပါး မျိုးစေ့များမှ စပါးရွက်ဖျားဖြူ (White tip disease) နီမတုတ်ပါရှိလာ ပြီး ဖျက်ဆီးရာမှ စပါးအထွက် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ လျော့ကျခဲ့ခြင်း၊
- ၁၉၉၀-၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ တင်သွင်း သည့် မတ်ပဲအစိမ်းမျိုးအား ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပညောင်တန်းမြို့ နယ်တွင် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးရန် နမူနာပေး၍ စစ်ဆေးခဲ့ရာ မီးသွေးပုတ် ရောဂါ (Charcoal Rot Disease) ဖြစ်ပေါ်စေသော မှိုတွေ့ရှိရ၍ တင်သွင်းခွင့်မပြုဘဲ ငြင်းပယ်ခဲ့ခြင်း၊
- ၁၉၉၃-၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံမှ တင်သွင်းခဲ့သော ငရုတ်မျိုး (Golden Heat 456) တွင် ပါလာခဲ့သော မွှေပျောက်စွန်းရောဂါ (Anthracnose) ကိုင်းဖျားခြောက် (Die back) မှိုရောဂါကြောင့် လုံးဝမရိတ်သိမ်းလိုက်ရသည်အထိ ဆုံးရှုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် F1 စပ်မျိုး တင်သွင်းမှုကို ရပ်ဆိုင်းခဲ့ခြင်း၊
- ၁၉၉၅ ခုနှစ်ဝန်းကျင်၌ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း မူဆယ်၊ နမ့်ခမ်းမြို့နယ် များမှ တောင်သူများ စားသုံးရန် တရုတ်နိုင်ငံမှ တင်သွင်းလာခဲ့သော ရွှေခရု (Golden Apple Snail) သည် မျိုးပွားနှုန်းမြန်ပြီး ကျန်တိုင်း နှင့် ပြည်နယ်များရှိ စပါးစိုက်ခင်းများသို့ ပျံ့နှံ့ဖျက်ဆီးခဲ့သဖြင့် ပျက်စီးမှုများစွာရှိခဲ့ခြင်း၊

ဖော်ပြပါ သာဓကများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ အလားတူ သီးနှံ ဖျက်ပိုးမွှား၊ ရောဂါ၊ ပေါင်းမြက် အစရှိသည့်တို့ ထပ်မံဝင်ရောက်မလာစေရန် ဖော်ပြပါ ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ အလေးထားလိုက်နာ စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

အဆိုပါ လုပ်ငန်းရပ်များကို မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ခုတည်းကသာ ဆောင်ရွက်နေခြင်း မဟုတ်ပါဘဲ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများရှိသည့် နိုင်ငံတိုင်းက လည်း ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံအတွင်းသို့ အပင်ပိုးမွှား၊ ရောဂါ၊ ပေါင်းမြက်အသစ်များကို မဝင်ရောက်လာနိုင်စေရန် အထူးစစ်ဆေး ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ

လည်း သိသာထင်ရှားလှပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဩစတေးလျနိုင်ငံတို့သည် အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများ ယင်းတို့၏နိုင်ငံအတွင်း ဝင်လာခဲ့ပါက အထူးအရေးကြီး လုပ်ငန်းတစ်ရပ်အနေ ဖြင့် စစ်ဆေးကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ကို အထင်အရှားတွေ့နိုင်ပါသည်။

မကြာမီ အချိန်ကာလများတွင် အာဆီယံလွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဒေသ (Asean Free Trade Area- AFTA) ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ဦးတည်ဆောင်ရွက် နေကြပြီဖြစ်ရာ အာဆီယံနိုင်ငံအချင်းချင်း ကုန်သွယ်မှုပြုရာ၌ လည်းကောင်း၊ ပြင်ပကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံ မှ တင်ပို့သော ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် အရည်အသွေးကောင်း ကုန်ပစ္စည်း များဖြစ်စေရန် အထူးကြိုးပမ်းရန် လိုအပ်ပါမည်။ ထို့အတူ မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်း သို့ တင်သွင်းလာသည့် အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများအတွက်လည်း သီးနှံ ပိုးမွှား၊ ရောဂါ၊ ပေါင်းမြက်များ ပြန့်ပွားနိုင်မှုရှောင်မှနေ၍ ကာကွယ် ထိန်းချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ပြဌာန်းထားသောဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့်အညီ နိုင်ငံတကာနှင့်တန်းတူ လိုက်နာဆောင်ရွက် သွားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာလျက်ရှိရာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှုများမှ သွင်းကုန်/ပို့ကုန် လုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ပိုမိုတိုးတက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်နှင့် အညီ အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများ ပိုမိုတင်သွင်းလာနိုင်မည့် အလား အလာများလည်း ရှိလာနေပြီဖြစ်သဖြင့် တင်သွင်းလာမည့် အပင်နှင့် အပင်ထွက် ပစ္စည်းများနှင့်အတူ ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်ဖျက်ဆီးတတ်သည့် သီးနှံဖျက်ပိုးမွှား၊ ရောဂါ၊ ပေါင်းမြက် စသည်တို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်မလာစေရေးကို ယခုအချိန်မှစ၍ အလေးထား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ သီးနှံပိုးမွှားပြန့်ပွားမှု ထိန်းချုပ်သော လုပ်ငန်းစဉ်များ ကို စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ စိုက်ပျိုး ရေးဦးစီးဌာန၊ သီးနှံကာကွယ်ရေးဌာနခွဲမှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့် ဝန်ထမ်းများက အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်-

- ပြည်ပပို့ကုန် အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများကို ပိုးမွှားကင်းရှင်းမှု ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကင်းရှင်းကြောင်းလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း၊
- ပြည်ပမှ တင်သွင်းမည့် အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများအား တင်သွင်းခွင့်ထောက်ခံချက်လက်မှတ်များ ထုတ်ပေးခြင်း၊
- ပြည်ပမှ တင်သွင်းမည့် အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများအား ဓာတ်ခွဲခန်း၌ ပိုးမွှား၊ ရောဂါ၊ ဓာတ်ကြွင်းပါဝင်မှုရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေး ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

သီးနှံကာကွယ်ရေးဌာနခွဲအနေဖြင့် ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံမှ အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများ၊ လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း များ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်းနှင့် တင်သွင်းခြင်းတို့အတွက် လိုအပ်သည့် ပိုးမွှား ကင်းရှင်းကြောင်းလက်မှတ်နှင့် တင်သွင်းခွင့် ထောက်ခံချက်လက်မှတ်တို့ကို ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် (ISPMs: International Standard for Phytosanitary Measures) နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးရ ပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ တင်သွင်း ရောင်းချသော နိုင်ငံများအကြား ရေရှည်ကုန်သွယ်မှုကောင်း များ ရရှိရန်နှင့် ဈေးကွက်ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရန် အရေးကြီးလိုအပ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတို့အကြား တရားဝင် ဆန်တင်ပို့ရောင်းချရာတွင် လိုအပ်သော ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုများကို နှစ်ဖက်တာဝန်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာနနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးကြီးကြပ် စစ်ဆေးရေးနှင့် ပိုးမွှားကင်းစင်မှုအုပ်ချုပ်မှု အာဏာပိုင်အဖွဲ့ (AQSIQ: Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine) အကြား သဘောတူစာချုပ်အရ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ထိန်းချုပ် ဖျက်ပိုးဖြစ်သော ကာပရာကျိုး၊ ကျိုးနီ၊ ပဲစေ့ထိုးပိုးနှင့် ဘားမြက်၊ ဇာမဏီ မြက်၊ ပြောင်းစားဘီလူးပေါင်း၊ ဖျက်ဆင်မြက်၊ ကိုင်းတို့၏ အစေ့များမပါရှိရေး စစ်ဆေးပြီး ကျေနပ်မှသာ လက်ခံမည်ဖြစ်ရာ ရေရှည်တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ဆန် ရောင်းဝယ်ရေးမှာ မည်မျှအရေးပါသည် လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း သိသာ ထင်ရှားလှပါသည်။

အလားတူပင် ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) နိုင်ငံများသို့ ပဲပင်ပေါက်ဖောက်ရန် တင်ပို့မည့် ပဲတီစိမ်းနှင့် အခြားအညောင်ဖောက်ပဲမျိုးများ၌လည်း ပိုးမွှား ကင်းရှင်းရေးအတွက် လိုအပ်သည့် အဆင့်အလိုက် သန့်စင်ခြင်း၊ စစ်ဆေး ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များသည် နောင်ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မည့် ဈေးကွက် ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်မည့် အရေးကြီးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်နေပေသည်။

ယခုလက်ရှိ အပင်နှင့် အပင်ထွက်ပစ္စည်းများကို တရုတ်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်၊ ဩစတေးလျ၊ နယူးဇီလန်နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ရာတွင် စနစ်တကျစစ်ဆေး၍ ပိုးမွှားရောဂါကင်းရှင်းကြောင်း လက်မှတ် များ ထုတ်ပေးလျက်ရှိသကဲ့သို့ တင်သွင်းခွင့် ထောက်ခံချက်လက်မှတ်များကို ဩစတေးလျ၊ နယူးဇီလန်၊ ကနေဒါ၊ ထိုင်း၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အမေရိကန် အစရှိသည့် နိုင်ငံများမှ တင်သွင်းလာသည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သစ်သီးဝလံ၊ ပြောင်း၊ စားတော်ပဲ၊ ဂျုံနှင့်